

یان کومپانیایه کی دراما، تۆبی بیش به هر هی دره و شاوهی تاکه که سی له گەل تیکوشانی فیداکارانه دەستەجەمعیدا تیکەلەکات، سەرەنجامیش ئۇ کیشە چاره سەرەکات کە سەرددەمانیک ئازارى کۆمەلناسە کانى دەدە. هاوکارى و ململانى بەشیوھە کە فیلمازانه له گەل يەكتىريدا هاوسەنگى و مردەگەن. وەفا و هەوادارى کوپىرانە بېكەوە له گەل کوشتن و داپاچىنى نەيارە کانمان، بەھىزىتىن غەریزە پەرسەندۇوە کانمان تىزىدە كەن.

ئەم يارىيە پېرىقۇباقدەش له گەل سادەيە کى تاپاھىدە كە دلگىر و ناسكىدا تیکەلەکات: يارىزانان کۆمەلیک پاللەوانى پەرسەتراون، بەلام ھۆکارى ئەمە تۆ بېرىيان لىلىمگەرىت ئەمە يە كە ئەوان ئەدو ئەۋىتەن كە تۆ دەتوانىت بىيت يەوان. تەنبا خودا دەتوانىت بەم جۆرە "خۇزىت" و "ئەۋىت" تېھەلکىش بىكەن و، ئەويش دەميكە لە لىستى ناوادارە کاندا ئەم كارە سپاردوتە كەسىك: خۇزە مۇرىنۇ [مى پاھىتەر].

لە نەزمىكى کۆمەلایەتىدا كە خالىيە لە مەراسىم و پەمز و رەمۇز، تۆبى بىش دېتەناوهە تاكو دىبوى يىستانىتكىي ئەو خەلکە تىر و دەولەمەندىكەن كە پامبۇ بايانەوە پاللەوانىكى سىيەمابىيە. وەرزش پىرسىتكى دىلەكى و بىنراوە، بەلام بەپىچەوانى و ئىنەكىشانو، پىرسىكە كە بىنەران داۋەلەكەن بۇ بەشدارىيە کى دەركىرائە و دەستەوېخە. ئەو ژن و پىاوانەي كە پىشەكەيان پىوېستى بە رۆشىپېرىپۇون نىيە، و ئەو كاتەشى باسى مىزۈوى تۆبى بىش يان فەن و مەھارەتى شەھسىي [يەرىزانەكان] دەكەن، ئىدى دەتوانى فەزىل و كەمالىكى سەير پىشانىدەن. كۆمەلیک مشتومەر لە ئاستى كەلپەر كۆمەلە كانى يۈنلى كۆندا ئەنجلەلدەن كە لە دەربارەكان و جىنى تەماشاڭەرائە و فېرىي بۇون. وەك شانۇنامە کانى بىر تۆلەد بېرىخت، تۆبى بىش خەلکە ئاسايىيە كە دەگۈرۈت بۇ خەلکى پىسپۇر و شارەزا.

ھەستى زىندۇوی نەرىت لە بەرامبەر بېرچۈونە وەي مىزۈوېي كە لىتىرى پۇستىمۇدىرىندا كە ئەو شەتە پېش ۱۰ خولەكىك رپوپىداوە، دەبىتە زبالەيە كى وەك عەنتىكە. لېرەدا تەنانەت بۇچۇرنىكى درووست لەمپەر وەرچەرخانى ڑىنەرى و رەگەزىشە وە يە: ئەويش ئەو دەمەي كە يەرىزانان ھىزىزى زۇرالىزان له گەل وېقار و جوانى سەماڭەرەلىكى بالىدا تیکەلەكەن. تۆبى بىش جوانى، دراما، دەركىرپۇون، سرووت و موناجات، شايى و هەلپەرکى و دۆخى تايىت و تاقانىيە ترازىدەي پىشانىدەن، بېرمان نەچىت [وەك] چانسى گەشت و

۱. لېرەدا لىكچۇاندىنىكى ناو ھەيدە لەنباۋان پامبۇ شاعىرى مۇدۇزىن و پامبۇ ئەكتەرى فيلمە ئەكتەنە كانى ھۆلىد [و...].

تۆپى بىش،

ھاۋارى ئازىزەكە سەرمایەدارى

تۆپى ئىگلىتن

و. وهلید عومەر

گەر حکومەتەكەي كاميرۇن ھەوالىتكى ناخۇش بىت بۇ ئەوانەي بىر لە كۆپانى رادىكال دەكەنەوە، ئەوا [ھەوالى] جامى جىهانى لەوهش ناخۇشتەرە. ئەمەش بېرخەرەمە ئەو شتانەيە كە دەبىنە رېكىر لە بەردمەن گۆپارىتكى [رادىكالى] لەم جۈرددە، ئەويش دواي ئەمەي كە دەمەكە بېكەوە بۇون و ھاۋىپەيمانى لەناوچووە. گەر ھەممو ژۇورەكانى زانىلارى (thinktank) بالى پاستەرە كۆپىنەوە و تەخشەيە كىيان بىش بىت بۇ حۆلەرەنەن خەلک بەرامبەر بە ناعەدەلتىيە سىياسىيەكان و لەجيانتى ئەوهشدا ژيانىك و كارىتكى قورسىيان بىلەنى، ئەوا رېكەچارە كە ھەميشە ھەر يەك شتە: تۆبى بىش. تا ئىستا ھېچ پېكەيە كى باشتر بۇ كىشە كانى سەرمایەدارى و ئىنانەكراوه، سۆسيالىزم گەمارقۇلدەن و لە ململانىتى ئىوان ئەو دووانەشدا، تۆبى بىش بە خىراپىي چەندىن "سالى پۇوناکى" لەپىش ئەم دووانە وەي.

كۆمەلگەي مۇدۇزىن ھەستى بېكەوە بۇونى خەلکى پاشتگۈي دەخات، بەلام لەجيانتى ئەمەدا تۆبى بىش تا رادىي شىيىتە كى دەستەجەمعى ئەم مەسىلە [لى بېكەوە بۇونە] دەرەخسىيەت. زۇرەبەي فېتەر و وەستاكانى تۇتۇمىيل، يان فروشىيارانى دوكانەكان، ھەست بەوە دەكەن لەلایەن كە لەنورە بالادەستە كەوە پاشتگۈي دەخرىن، بەلام ھەفتانە بىنەرى نمايشى ھونەرمەندانىي بالا ئەو پىاوانەن كە ھەندى جار و شەپلىمەت لەچاۋىاندا ھېچ نىيە! وەك گرووبىتكى مۇسقىتى جاز

سەفتر بۇ ئەفرىقا كە هيچكاميان توانىي ئەوهەن نىيە لە جىنى خۆيان بجولىن. هەروەك ئىمان لە ئايىنلىكى وشك و پەھبانىدا، ئۇوه يارىيە دەستىشانى دەكەت جى جىلىك بىۋشىت، لەگەل كىدا هەلسوكەوت بکەيت، جى سرۇودىڭ بىلەتەوە و لە جى پەرسەتاكىيەكى حەقىقەتى مۇتهالدا عىيادەتى خۆت بکەيت. [تۆرىپى] و تەلەفزىيون پېنكەوه، پىنگەچارەيەكى بالا و بىۋېتەيە بۇ لوغزە دىرىپەتكە ئاغا سىاسىيە كانمان: كاتىل ئەو خەلکە ئىش ناكەن [و مل بۇ ئىش نادەن]. پىويستە چى بکەين؟

بەدرېپەي سەدە يەڭىلدەواي يەكەكان، كەپنەئالە بەناوبانگە كان لە ئەورۇپادا، لەكتىكىدا حۆكمى دەمەوانى دلىيابى (يان بەلوعە دلىيابى) يان ھەبوو بۇ خەلک لەھەمبەر جوش و خرۇشە وېرەنگەرە كاندا- لەگەل بېپېزى بە ئايىكۈنە دىننەيەكان و گائىتەكردن بە ئاغايىان و حاكمانيان- دەياتنوانى لە ھەمان كاتىدا فەۋزا يەكى پەسىن بن، دىمەن و بەرچاپرۇونىيەك بن بۇ كۆمەلگەكىي بىچىن.

لەبەرامبدىدا، تۆرىپى دەكىرىت تۈرەبى و تەقىنەوهى پلاپولىزمىكى تۈرە بىت، ئەمۇيش ئەو كاتىمى كە ھەوارداران دىزى كۆمپانيا ورگىزەكان شۇپش بىكەن كە بەزۆرى زۆردارى لە يانەكەياندا جىنى خۆيان خۇشىلەكەن. بەلام ئەمپۇر تىكپا تۆرىپى بۇتە تلىياكى گەلان و كۆمەلآنى خەلک. ئايىكۈنەكەي بىرىتىيە لە رۇوخسارى بەرىتەنەي حىزىي كۆنەپارىز و ھاوکۆپى كۆيلەشۈر داقيىد بېكھام. سورەكان و سورپۇشەكان چىتر بەلشەفيكەكان نىن [كە ئالاي سورى شۇپشىان ھەلگەرتىوو]. هىچ كەسىكى جىدى ناتوانىت دەرھەق بە گۈرانى سىاسى، خۆى لەزىر بارى ئەو پاستىيە بىلەتەوە كە پىويستە يارىي تۆرىپى بىسەردىتەوە، و ھەر بەرئامەيەكى سىاسىيەش بىھۋىت ئەم كارە بىكەت ئۇوا ھەر ھېنىدە چانسى گەيشتنىدە سەلاتى ھەيد، كە بەپىوه بەرى كارگىلىي بىرىتىش پەرۋىزىم لەبەرامبدىر ئۆپرا و ئىنفرى ڈا ھەيدى.

^١ كۆيلە شۇ: كۆيلەنى نمايش و شۇ و...

^٢ ئامازەيە بۇ بىتوانىلى كارەكتەرىيەكى بىزراوى كۆمەلائىتى لەبەرامبدىر بەناوبانگىرىن ژنە بىزەرىيەكى تەلەفزىونىدا [و].

موماره‌سه کراوه و هندیک یاریه دیکه‌یش لداین چینی عه‌وامه‌وه. پرسیاری بوردیو ئوهیه چی وا دهکات که ئهندامانی چینه جیاوازه‌کان پوو لو یاریه بکدن که لدکل ثاست و حهز و سه‌رمایه‌یاندا ده‌گونجیت؟ ولامی بوردیو ئه‌مه‌یه: هایپتوسه‌کان. هایپتوسه‌کان ههموو ئو ئاماذه‌یه بزمی و بزم‌هه‌ی و ئاسته ئابوری و کومه‌لایه‌تیسانه‌ن که وا دهکن یاریه‌کان به‌هیکسانی و هاوشیوه لداین چینه کانه‌وه موماره‌سه نه‌کرین. بقونمه، دهشیت به په‌بیوه‌ندی یاریه‌کان و دوخی جه‌سته ئم تیزه پوون بکه‌ینه‌وه. یاریه گولف زیاتر لداین چینی ئورستوکراته‌وه موماره‌سه ده‌کریت، چونکه پیوستی به ماندووبونی زور و ئازاردانی جه‌سته نییه، به‌لکو په‌بیوه‌ندی به دوخی پیکتیتی جه‌سته و که‌شی ئارام و لسه‌رخویی زهین و پاراستنی جه‌سته و کدشجه‌ییسه‌وه هه‌یه. واته په‌بیوه‌ندی به جه‌سته‌وه هه‌یه وهک ئامانچ. لدایه‌کی دیکه‌یشه‌وه موساره‌عه زیاتر یاری چینه عدوامه‌کانه که یاریه‌کی نمایشیه و جه‌سته و هیزی بازوو زیله‌هه‌ویان تیدا ده‌کریت و له‌راده‌ی خویان زیاتر قه‌به‌ده‌کرین و فوویان تیده‌کریت. لدکل ئه‌مه‌یشدا یاری توبی پیزیاتر یاریه‌که که جه‌سته ده‌بستریت‌وه به جوله و سوکه‌لیه و مه‌هاره‌ته‌وه، بهم جووه داخوازی چینه مامناوه‌ندیه‌کان و فرمانبه‌ران و ورد بورژواکانی له‌سره. له یاریه گولفدا جه‌سته یاریزانه‌کان په‌شاقه‌ت و هارمۇنى ده‌خوازن و به ره‌هایی سربه‌خون و تیکه‌ل نابن، له موساره‌عه‌دا سدرکیشی و مه‌ترسی له‌سر جه‌سته بونونی هه‌یه که بدرکه‌وتتنی پاسته‌وخو و لیدان و ئازاری جه‌سته‌یی پرووده‌دات. له توبی پیشدا مه‌داووه‌گرتن و بدرکه‌وتتنی ناراسته‌وخو بونونی هه‌یه و لیافت و مه‌هارت پیشان ده‌دیریت. بهم جووه موماره‌سی یاریه‌کان به قولی بوردیو، جگه له سوودی مادی، سوودی جیاکاریه بزمیشیان تیدایه. که‌واته بنهمای دابه‌شبوونی چینایه‌تی ته‌نیا سه‌رمایه‌ی ئابوریی نییه، به‌لکو سه‌رمایه‌ی بزمیش.

له‌سرده‌می ئه‌مروّدا یاریه‌کان، گەرجى بزمیش بونه‌ته‌وه، بدلام له‌سر ئاستی چینه ئابوریه‌کان بې‌ره‌هایی دابه‌ش نه‌بونون، به‌لکو بې‌شیوه‌کی ئالۆز بې‌كاداچوون، چونکه ناتوانین چینه‌کان ته‌نیا له‌سر بنهمای ئابوریی دابه‌ش بکه‌ین، به‌لکو دابه‌شکاریه بزمیش لەمەزدا جیاکاریه كاریگەریه جیهانیانه‌ی لدبرچاوا نگرتونوه که هەر یاریه‌ک

هاندھری کامیانیت: ریال یان بەرشە؟

هاوار محمد

یەکم: ده‌بیت یاریش بیتیه کایه‌یه‌کی پیکخراو و پیشەگەر بۇ ئوهی سودی کومه‌لایه‌تی ھەبیت. ده‌بیت یاریه بازپاری و عامبیه‌کانیش پیسادار بکرین، تاوه‌کو بتوانیت حساب بکرین و بنهمای "سەركەوتن" سی تیدا دیاری بکریت. له ورژشی هاواچەرخدا یاریه‌کان بەوردی لیک جیاکارانه‌ته‌وه: پیساكانیان، ژماره‌ی یاریزانه‌کان، جووه گۆپەپان و سەرجمەنگەزه‌کانی تر. جگه له‌مه‌یش بزمیه‌کی زور یاریه ورژشی جیاواز بونیان ھەیه، هەر له ورژشە بەکومه‌لیه‌کانی وەکو قېتۇلۇھ تا یاریه زوجییه‌کان و یاریه تاکییه‌کان. یاریه‌کان بونه‌تە یاریه پیشەگەر. بۇ ئەمەیش ده‌بیت تەمرين و راھینانه‌کان دابنرین و لیھاتووییه‌کان دیاری بکرین، بەمەیش بیشەگەر لیھاتووکان و جەماوەری نشازەزا له‌یاریه‌که جيادە‌کاته‌وه. يەکمیان ده‌بیت موماره‌سەکەرانی پاسته‌وخو وەزرشە‌کان و دوووه‌میشیان ده‌بیت بەکارھېنەر و مەسرە‌فکەری بەرھەمھېنراوه و ورژشییه‌کان.

بوردیو پیوایه لەم ھەمدچەشنبیه‌ی یاریه‌کاندا، چینه‌کان له سەدەکانی پیشتردا موماره‌سی جیاوازى یاریه‌کانیان كردووه، هەندیک یاری لداین چىنى بورژوا و ئورستوکراته‌وه

نائستی کۆمەلایەتى و كەلتوري و ئابورىيە و تىدايە، ئەوانىش
بە هەمان شىۋو بە پۇحى وەرزشىيە وەممۇيان بۇونەتە
هانىمەرى تىپەكىيان و پىتكەوە دروشىم و لازىتەكان بەرزا
دەكەنەوە. بىلام هانىمەران تەنبا جەماوەرى تىۋ يارىگاکە و
سەيركەرانى ئاساسىي و خۇرسك نىن، بەلكو لەلايەن مىدىاۋە
جەماوەر لە ئاستە جىيەننىيە كەيشدا بەرھەمھېنىز او، سەرجمەم
چىچىنەكايىش تىتكەل بەيدەك دەكتات. كامپىرا و تەلەفزيونەكان بە
پەخشى راستە و خۇ يارىيە كان دەگۈزانەنەوە و جىيەن دەخەنە سەر
كەلکەي تەماشا كىردن، موعەلەق و بىزەرە وەرزشىيە كان گېر لە
يارىيە كە بەرددەن و بەرددەن خەرىكى ئۇستۇرەسازى و
ئەفسانەسازىن، لەم پىشە يەشدا شارەزاتىرين بۇونەورن، ئەوان
يەكىن لەو بولبولا نەسىستەم كە بەرددەن لە ئەنىشتى
گۆيمانەنە دەخوينىن و زانلىرى يېشومارمان لەبارى
يارىزانە كانەنە پىللەلىن، تەنانەت ژمارەي پىلاڭە كانىيان و قەبارەي
شۇرۇتە كانىشىان دەزانىن. بەم جۇرە يارىيە كان بە دەنگ و دىمەن
دەگۈازىيەنە و بەشىكى زۇرى هەستەنەرە سەرە كىيە كانى مەرۆف
داڭىر دەكەن.

ئەم دوو پەگەزەيش، واتە يارىزانەكان و جەماوەر، لەپىگەي
كالا و بەرھەمە كە بازىرگانىيەكانىنە بە يەك دەگە يە تىرىن. كرييكلار
پىتىچ رۆز كارەدەكەت و دوو پۆز پشۇوو ھەيە، لە كۆتائى
ھەفتەدا دەتوانىت چەند شىيلك بىكىت، هەنارىك خۆشى
بىبىيت، بچىتە دىسکۆ، دەتوانىت بلىتى يارىيە كە يېش بىكىت و
بىتىھەنلەرى تىبىھە كەي، بىم مانايدە كارى ھەر پىتىچ رۆزە كەي
لەو دوو رۆزەدا دەخاتەنە كېرىغانى سەرمایەداران. تايىدىلۇزىيابى
نۇئى تەنبا تايىدىلۇزىيابى كى سەركوتىكارى نىيە، بەلكو
پىلادا ويستىيە سەرەكىيە كانت بۇ دابىن دەكەت، چىز و پابواردنىت
دەخاتە بەردهست و راپازىشت دەكەت بەو ۋىيانەنە كە ھەدەت. ئىتىر
لەدەخاتە بەردهست و راپازىشت دەكەت بەو ۋىيانەنە كە ھەدەت.
لەلایەكى دىيەكىشەوە كۆپىمانىا كان، كە هي سەرمایەدارە
جىهانىيەكان، نەك تەنبا كالاكان و بازاپى بازىرگانىيە وەرزشى
بەرھەمدەن، بەلكو كېرىن و فۇشتەن بە يارىزانەكانىيەشەوە
دەكەن، و لەدەرامەرىشدا يارىزانەكان دەتوانى دەولەمەند بىن
و سەرمایەي پەمىزىش بەدەست بېھىن. كېرىن و فۇشتەن
yarizanekan heman koyilayitib serdemii pishwo niiye, belyko
شىۋاپىزىكى نۇنى بازىرگانىكىردىن بە مۇۋەفعە كە تاپادىھە كى زۆر
راپازىكراوه و پەزامەندە چونكە دەرفەتى گورەسى سەركوتىن و
زىيانىشى تىدايە. كە واتە ناتوانىن بە چەممىكى كەلە كېرىن و
فۇشتەن مۇزۇ لە كايىھى وەرسىدا، بخۇينىتەوە بەلكو دەپىت
بە جۇرۇتكىتى بېرىيلىكىنەن بەكەيەوە و لە ناو سىاق و پانتاتى

هه یه تی بونمونه، کاریگه‌ری و برهوی توبی پی له ئاستى جيھانيدا له گەل کاریگه‌ری و برهوی يارييەكى وەکو ئەسپىواريدا له ھەمان ساتدا نىن.

و ا پیلەمچیت تۆبى بى يان فتبول حالەتىكى ناوازه بنویلەتىه و،
به جۆرىك ناشىت لمپۇدا تەنانەت لە رۇوى پەمىزىشە و،
تەنبا يە چىيىكە و بلکىشىت دواتر ئامازە بەم خالە دەدەمە و،

دروهم؛ لم پانتاییدا که سیستم بدوری ئیشی تیلدا کردووه، خولیا و حزی و هرزشی و هرزشو ان تیله لکیش به پیشه گهاری و تمرين و پیگه یاندنی زاستی کراوه. یاریزانه کان هر له مندالیه و دهیت پابهیترین، بهمه یش سهره تا ئده و پهچاو ناکریت مندالی ج چینیکن [هله لبیت مندالانی چینی توئرسنکرات که متر دینه نیو ئهم لوزیکه وه، چونکه توپی بی دهرفته تی جوله و سدرکه وتنی چینایه تیشی تیلدا، واته که دهیته و هرزش وان چیز چینایه تی گرنگ نیه. گر بیته یاریزانیکی باش ئهوا دهشیت بتوانیت میزروی هه مورو بنده ماله که ده بگویریت و له خیزانیکی هه زاره وه بیانکه بته خیزانیکی ده ولمه نه، بونمونه له توپی بیهی به رازیلدا زور جار ئهم حیکایه تانه ده گپدریته و کاتیک ژیانتمه یاریزانیک باس ده کریت قسه لهو مو عجیبه یه ده کهن به ههی لیهاتووی منداله که یانه وه (که ئیستا بوته و هرزش وانیکی بناوبانگ)، سه رجهمی خیزانه که یان له هه زاری و نه داری پزگاریان بوده و ئیستا وک خیزانیکی بزرزوا ده زین. که واته سوپاس بو توپی که ده توانیت هه زاره کان له هه زاری پزگار بکات. لیهادا مدهسه لکه ته نیا په یوه سست نیه به توانا و حمزی منداله که وه بله لکو په یوه ستشیه به دروستکردنی سوپیکتیکه وه، دروستکردن و پیگه یاندنی یاریزانیکی باش هر له مندالیه وه لداین یانه و هرزشیه کانه وه، لپریگه دیسپلین و تمرين و پههینانه کانه وه و دوا جاریش ئه نجمامدانی یاریبه کی باش بو تیبه که و پاشانیش فروشتی به پاره یه کی خه يالی. ئهمه سکیچی پیشگه بشتی هر یاریزانیکی دره شاواهه وه.

نه ک ته نیا یاریزانه کان (واته مو ماره سه که رانی پ راسته و خو) به رهم ده هینزین، به لکو چمه او هر بی هاند هر بیش در و و ستد کریت، که پولیکی سه ره کی ده گلریت بی ناو بانگی تیبه که و پاشا کان کاری کومپانیا کان. چمه او هر تیبه کان ئه ندامانی سر جم چینه کانیان تیدایه (هه لبیت به پریزه دی) جیاواز)، ئه مه يش دیسان میکانیز میکی کال کردن و هی چینایه تیبه. جمه او هر ناو گلرپانه کان خه لکانی جیاواز یان له رووی

به پیش توانا و لیهاتووی خوی. بۆ ئەمەیش دەبیت لیژنەی نیوودەلەتى دروست بکریت، يارییە کان لەسر ئاستى جىھانى رېیك بىخىن، لیژنەی ئۆلۈمىي و فيغا سەرپەرشتى گلۇبائىزىمى تۆبى پىشى بىكەن تاوه کو بىلايەنى بۇونى ھەبیت. كەواتە لە هەر يارییە کدا (بۆ ئەوهى غدر لە يەكتەر نەكەين) دەبیت چەند رەگەزىكى بىلايەن بۇونى ھەبیت وەك: لیژنەی ئۆلۈمىي، حەكم، كامىرا و تەكىنەکان، تىقىيە کان و موعەلەقە کان بە لەبرىونى ئەم پەگەزانە هيچ غەش و فىلىك لە يارىي تۆبى پىشىدا ناکریت، كەواتە با ھەممومان لە جىاتى شەر يارى بکەين: (پەيامى سەرمایەدارى).

لەرىگەي ئەم زەمینەسازىيەوە يە كە لمپۇدا تۆبى بىن رەگەزىكى گۈرنىگى بىرددەوامىدەر بە سىستەم، تەنبا بۆ زوق و خولىلى يارىزانە کان نىيە، تەنبا بۆ سەرگەرمىي جەماوەرىش نىيە، بەلگۇ لەلایەكەوە مىكانىزىمى درىزدانە بە سىستەم و بەرھەمەھېنەن ئاشتەوابى ساختە و دىسپلېنکردنى سۈپېكەت و بگە مىكانىزىمى بەگەمەزەكەنەيشە. لەلایەكى دىكەيىشەو بوارىيکى گەورەي قازانچى ئابۇرۇيە لەرىگەي كارى كۆمپانىا و بىزنسەو، واتە كايە و پانتايى بەرھەمەھېنەن كالا و شەمەكى كۆمپانىا گەورەكائىشە. كۆمپانىا كان يانەكان دادەمەززىئىن و سەرمایەتىدا دەخەنگەر و قازانچى گەورەي شەش دەكەن، واتە يارىيە كائىش بۇونەتە پانتايى بەرھەمەھېنەن، ئەمەيшиش لە بەرھەمەھېنراوە وەرزىشىپەكانى وەكو ئەستىرەكانى تۆبى بىن و دروستكەنلىنى يارىگاپىشىكەن توو و پىكخىستى خولەكان و بەرھەمەھېنەن بلۇز و تېشىتەكان و بەرھەمەھېنەن مىدىيائى و تەكىنەكى... هەندرەكەۋىت.

تىپە کان تەنبا لە يارىزانە کان پىشكەنەتەنون، بەلگۇ دەستە يەكى تايىھى پاھىنەر و راۋىيّكار و پېشىك و دەرۋونناس و كۆمەلتاسىشيان لەگەلدايە، هاوەكتات يارىگاپى تايىھەت بە خویان و پۇزنانە و پىنگە ئەلىكتۇرۇنى تايىھەت بە خویشيان ھەيە، كە سەرچەم پاشتى ئەمانەيىشەو كۆمپانىاى سەرمایەدارى ھەيە كە سەرچەم دەستە ئانەكان يان ھەللىڭارەدەكان پىشكەھىيەت و پەرە بە توانا ئىپەتكەى دەدات. يارىيەكائىش لەتىو كايە يەكى كېيىھەر كىلارىدا لەسر نازناوهەكان و بىردنەوە خەلاتەكان. ئەمەيши گەرنىگە لە تۆبى پىشى بىن بىردنەوەي نازناوهەكان ئەمەيши لە لايەن تېپىكەوە (وەك جەماوەرى تۆبى بىن واي لى تىيدەگەن)، بەلگۇ مەبەستى خوازراو لەمەيىش فراواتىرە، ئەمەيши بەرددەوامى و جولە و ئىشى كۆي ئەو نەزمەيە كە جامەكان و خولەكان پىشكەخات. ئەمەيши لە ئاستى جىھانىدا بۆ سىستەم گەرنىگە ئەمەيши كە خىزى بەرھەم بەھېنەتەوە و ئىش بىكت و دوور بىت

يارىزانە کان لە تىپە کاندا وزەي جەستەبى خۆيان سەرف دەكەن بۇ سەركەوتى تىپە كەيان، بەلام ئەمە تەنبا سەرفىكەن دەنەنەي، بەلگۇ دلسۇزى و توانا و خىرايى و مەھارەت و لىيافەتىش پۇللى خۆى ھەيە. ئەمەي لەم ئاستانەدا مىدىا و موعەلەقە کان بە لەپىشتىرى دابىن ئەستىرەيە كى دەرۋاشاوه ترىشە. هەتا ئەستىرەي دەرۋاشاوه تىپەت دەرفەتى دەولەمەندبۇون و ناوبانگىشتى زىاتەر. ئىدى مىدىا باست دەكتات، پۇشانى دەخربەت سەرەمەموو لايەنەكى ژيانەت، وېنەكانت بىلەدەنەوە، دەبىتە خوشەويىتى زۆرىنە خەللىكى و بەشىكى زۆرى خەلاتەكانىش دەچىتىۋە. بەم جۆرە يارىزانە کان هەتا زىاتە ئەستىرە بن، نەخىشىيان لە كېن و فرۇشتىدا زىاتە دەبىت و هاوەكتات خۆيىشىان سەرمایەيە كى زۆرى مادى و پەمىزى كۆدە كەندە دەشىت دواجار بەشىكى وەك پارمىي خېرخوازى بىن، دەولەتە ھەزار و لىقەمماو و ئاوارەكان. بەم جۆرە يارىزانە کان كەسانىكى بەخشنىدە دلسۇزىشەن.

سېيمەن، يارىي تۆبى بىن بۇتە يارىيە كى جىھانى و جەماوەرەيەكى يېشومارى ھەيە، واتە يارىيە كى پۇپۇلارىشە، لەگەل ئەمە دەشىدا نوخە و چىنى بۆرۇواز و سەرمایەداران پىكى دەخەن و بېرىيەت دەبەن. بەرۇونى بىلەن پۇپۇلارلىرىن وەرزشى جىھانى سەرمایەدارى ئەمەر فتېلە، كە لەلایەكەوە بۆتە يارىيە كى كۆلۈپاڭ و لەسر ئاستى جىھان، بېشىوە خولەكانى مۇندىا و كاسى كېشۈرەكان ئەنجام دەدىت و لەلایەكىتىشەو سەنۋىرى ولاتانى دەولەت/نەتەوە تۆخ دەكەتەوە و بۇتە بەشىك لە پۇھۇرە ھېزى مەملەتىنى سىاسى. پەيامى ئەمەيши لەزېنەنلى ئاشتى ئەمانەيەنىدا بېرىيەدەچىت و كوايە "لەلان لەبرى ئەمەي شەر بىكەن با يارى بىكەن!" و بۇئەمەي هەمان بەتونىن "بە پۇحى وەرزشى" لەسر زەۋى پىشكە بىن. "پۇحى وەرزشى" جىيدى؟ هەمان پۇحى ساختە ئەلۈپەدىمىي"سى لېپەللىيە. واتە هەرچىيەك دەبىت با بىت گەرنى ئەمەي بەرامبەر يەكتەر لېپەللىيەن و دۆرخە كە نەشىپەنن. گەر جىاوازى ئەمانەيەتى ھەيە، گەر چەسەنەنەوە ھەيە، گەر جەنگ و كاولكاري ھەيە، داكىرىكەن و تالانكەنلىنى ولاتانى ھەيە، كوشتنى زېر و نەرم ھەيە، تېرۈر و ئايروس ھەيە، نەخۇشى و ھەزارىي ھەيە، بەلام دەبىت لېپەللىيە بىن و ھەممومان لە مۇندىالدا، لە گۆزەپانى يارىيە کاندا ئاشت بېنەوە و تەجاوزى ناكۆكىيە كانمان بکەين. ئىمەمە هەرگىز برا نىن، هاوېش نىن، يەكسان نىن لە سەرۋەت و ساماندا، بەلام لەتىو يارىگادا دەتوانىن براو و هاوېش و يەكسان بىن، براو و دۆرلەپەش

له زهیر و گوپانکاری، لیزدا مهسله‌ی بهیزی و لوازی تیبه‌کان، بردنهوهی نازناوه‌کان، باشترين یاریزانی جیهان و هنده، ته‌نیا پهیوه‌نلی به مونافسه و کیبیرکنی کومپانیا و سه‌رمایه‌داره‌کانه‌وه هه‌یه له ناو سیسته‌مه که خویدا، پهیوه‌نلی به گه‌مهی ئه و بکرانه‌وه هه‌یه که بدرزه‌وه‌ندیان له برهودان به یاریبه‌کان و بهیزکردنی تیبه‌کانیاندایه. به‌لام ئامانجه دوروه‌که مانهوه و کارابی سیسته‌مه که و بردنه‌وامی دۆخی بالا‌دسته، که ئەمیش لەپیگئی ئەو کیبیرکنی ناوه‌کنی و مونافه‌سانه‌وه ده‌توانیت ئیش بکات. بدم جۆره بۇ سیسته‌مه که ئەوه گرنگ نیبه ریال مەدرید نازناوه‌که ده‌بات يان برشلۇن، ئەلمانیا کاسه‌که ده‌باته‌وه يان بەرازیل، گرنگ ئەوه‌یه کیبیرکنی هه‌یه و هەموان نەزم‌کەيان قبوله و کار به ياسا و پىساكانى دەکەن. بەم جۆره يارىي ھاچچرخ کايه‌یه‌کى بەرھەمھىئىيە ھەلگرى لۇزىكى تايىت خۇشىيەتى.

سیستەم پیویستى بەم مونافسه و کیبیرکنی و گەرمۇگۈرىيە ناوه‌کیبیه هه‌یه، جامەکان و خەلاتەکان پېكىلەخرین، ھەموو سالى باشترين تېبى جیهان، باشترين یاریزانی جیهان، باشترين يانى جیهان دىارى دەكريت، پاره‌یدىکى زۆر له ئاهنگ و ۋىستىفالە‌کاندا خەرج دەكريت و جیهانىش بە تامەززۇيىيە و سەيرکەر و تماشاکەرن و ھەموان بۇونەتە هاندەر و جەماوەرى تیبه‌کان. بۇ نمونه، ریال مەدرید و بەرشلۇن بۇونەتە دوو تېبى جیهانى كە خەلکى بەشىكى زۆرى ولاتائىان بەسەر خۇياندا دابەشكەردووه، خەلکى كە يەكتىر دەبىن بە پلەي يەكم لە يەكتىر دەپرسن «جەماوەرى كامىانىت: ریال يان برشە». بەم جۆره لەمۇرى سەرمایه‌دارىيىدا شوناسى زۆر وھمى و بچوڭ و دوور درووستكراوه و كراوەتە شوناسى زۆر گەوره و جیهان بەرددەوام سوپىكەتەکان خۇيانى بى پېتاسە دەكەنە. چىتىر من كەسىكىم كە يان ریالىم يان برشەبى. ھەر كاتىكىش ئەم دوو تیبه يارى بکەن لە يەڭ مانگ لەۋەپىشەو پېكلامەکان ھەموو جیبىكە پە دەكەن، لېكۈلەنەو و پاپۇرتەکان ئامادە دەكريت، پېشىنىيەكەن دەخرييە رۇو، پىپەرەکان قىسە له توانىي تیبه‌کان و ياریزانەکان دەكەن و دواچارىش فەزايى مەجازى و فەيسبوک پې دەبىت لە وينەي ياریزانەکان و تیبه‌کان و، پۇست و كۆمیتەکان لەبارە ئەم يارىيە و دەنسىرىن، چونكە يارىيە كە پۇوداۋىكى مېزرووبىيە و دېيت جیهان سەيرکەرى بېت. ھەر لەئىو فەزايى مەجازىدا ھەستى خۇشى و غەمبارى دەركەويت، ئاهنگ و جەنگىيىش بەريا دەبىت. بەر لە روودانى ھەر يارىيە كى لەم شىيەيە فەزايى مەجازى واقع تادوا سنور ھەلەدەشىيەتىو.